

Satiksmes ministrija

Gogoļa iela 3, Rīga, LV-1743, tālr. 67028210, fakss 67217180, e-pasts satiksmes.ministrija@sam.gov.lv, www.sam.gov.lv

Rīgā 13.08.2020 Nr. 10-03/3217

uz _____ Nr. _____

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas
komisijai

Par izsludināto konsultāciju dokumentu par
grozījumiem noteikumos universālā pasta
pakalpojuma sniedzēja noteikšanai konkursa kārtībā

Satiksmes ministrija savas kompetences ietvaros ir izvērtējusi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk - Regulators) sagatavoto konsultāciju dokumentu par grozījumiem (turpmāk - Grozījumi) noteikumos universālā pasta pakalpojuma sniedzēja noteikšanai konkursa kārtībā¹ (turpmāk - Noteikumi) un lēmuma projektu "Par konkursa izsludināšanu universālā pasta pakalpojuma sniedzēja noteikšanai" (turpmāk - Lēmuma projekts) un sniedz šādus priekšlikumus.

1. Grozījumu 1.2.apakšpunkts paredz izteikt Noteikumu 11.7.apakšpunktu jaunā redakcijā, papildinot Noteikumus ar prasību sniegt informāciju par sadarbības organizēšanu, ja plānota starpnieku piesaiste.

Saskaņā ar Pasta likuma 28.panta otro daļu starpniecības pakalpojumi var ietvert arī pakalpojuma maksas iekasēšanu pasta pakalpojumu sniegšanas vietā. Saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 52.panta pirmo daļu ar nodokli neapliek pasta pakalpojumus, ko sniedz universālā pasta pakalpojuma (turpmāk - UPP) sniedzējs (tādu vēstuļu korespondences sūtījumu savākšanu, šķirošanu, pārvadāšanu un piegādi, kuru svars nepārsniedz divus kilogramus, un tādu pasta paku savākšanu, šķirošanu, pārvadāšanu un piegādi, kuru svars nepārsniedz 10 kilogramus).

Ievērojot minēto, lūdzam izvērtēt nepieciešamību precizēt Grozījumu 1.2.apakšpunktu attiecībā uz Noteikumu 11.7.apakšpunktu, papildinot to aiz vārdiem "sadarbības organizēšanu" ar vārdiem "tostarp sniegt informāciju, kā plānots nodrošināt iekasēto maksājumu par pakalpojumu reģistrēšanu, lai nodrošinātu tiesību aktu prasības nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas jomā".

2. Saskaņā ar Noteikumu 18.punktu pretendents vai konkursa dalībniekam ir jāpaziņo par jebkādam izmaiņām Noteikumu 11.1.-11.9 apakšpunktā noteiktajos dokumentos, kā arī jāpaziņo, ja atklāj, ka dokumentos norādītā informācija ir nepilnīga vai neprecīza.

Satiksmes ministrijas ieskatā informācija, kas jāsniedz saskaņā ar Noteikumu 11.7.apakšpunktu, ir būtiska piedāvājuma sastāvdaļa, kurā tiek aprakstīta pretendenta plānotā darbība. Savukārt Noteikumu 11.8. un 11.9.apakšpunktā minētā informācija attiecas un pēdējiem noslēgtajiem pārskata gadiem (pagātnē), tādējādi piedāvājuma iesniegšanas brīdī nekādas izmaiņas attiecībā uz jau pagājušiem notikumiem vairs nevar notikt. Līdz ar to uzskatām, ka paša pretendenta atklātās nepilnības attiecībā uz piedāvājuma saturu minētajos dokumentos var precizēt tikai līdz piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām. Ja konkursa komisija uzskatīs par

¹ Regulatora padomes 2019.gada 8.maija lēmums Nr.1/8 (prot. Nr.20, 6.p) "Noteikumi universālā pasta pakalpojuma sniedzēja noteikšanai konkursa kārtībā"

nepieciešamo pieprasīt papildus informāciju, tā varēs pieprasīt precizējumus saskaņā ar Noteikumu 40. un 41.punktu.

Ievērojot minēto, lūdzam papildināt Grozījumus ar diviem jauniem punktiem, paredzot:

- papildināt Noteikumu 18.punktu ar nosacījumu, ka pēc piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām 18.punktā minētais pienākums attiecināms tikai uz Noteikumu 11.1. līdz 11.6.apakšpunktā minētajos dokumentos iekļautās informācijas precizēšanu;

- precizēt Noteikumu 36.punktu, papildinot tā ievaddaļu aiz vārda “piedāvājumu” ar vārdiem “(vai papildus piedāvājumam iesniegto precizējošo informāciju)” un papildinot 36.3.apakšpunktu aiz vārda “piedāvājumu” ar vārdiem “(vai papildus piedāvājumam iesniegtā šo noteikumu 11.7. līdz 11.9.apakšpunktā minētajos dokumentos precizējoša informācija)”.

3. Grozījumu 1.4.apakšpunkts paredz izteikt Noteikumu 39.punktu jaunā redakcijā, tostarp paredzot 39.1.apakšpunktā, ka konkursa komisija trīs darba dienu laikā pēc piedāvājuma atvēršanas un šo noteikumu 35.–37.punktā noteikto darbību veikšanas, kā arī papildu informācijas saņemšanas, ja tāda pieprasīta saskaņā ar šo noteikumu 40. un 41.punktu, informē konkursa dalībnieku par tā apstiprināšanu par konkursa dalībnieku.

Vēršam uzmanību, ka paredzētais grozījums rada pretrunu ar Noteikumu 37.punktu, kas paredz konkursa komisijas pienākumu piedāvājumu atvēršanas sēdē pieņemt lēmumu par katra pretendenta apstiprināšanu (neapstiprināšanu) par konkursa dalībnieku. Ja šāds lēmums pieņemts, pretendents kļūst par konkursa dalībnieku, un attiecīgi 39.1.apakšpunktā par to informē pretendentu (kas līdz lēmuma pieņemšanas vēl nav konkursa dalībnieks), nevis konkursa dalībnieku. Turklāt, konkursa dalībnieku nav atkārtoti jāinformē par tā apstiprināšanu par konkursa dalībnieku. Vienlaicīgi Noteikumu 40.punkts paredz konkursa komisijas tiesības pieprasīt papildu informāciju ne tikai no konkursa dalībnieka, bet arī no pretendenta, kas iesniedzama divu dienu laikā no konkursa komisijas pieprasījuma saņemšanas dienas (t.i. pēc konkursa komisijas lēmuma par pretendenta apstiprināšanu par konkursa dalībnieku).

Ievērojot minēto, lūdzam atkārtoti izvērtēt Noteikumos un Grozījumos paredzētos termiņus un konkursa komisijas rīcības secību no piedāvājumu atvēršanas brīža līdz pretendenta apstiprināšanas par konkursa dalībnieku un vajadzības gadījumā precizēt Grozījumus, lai savstarpēji saskaņotu Noteikumu 37., 39. un 40.punktā paredzētās darbības attiecībā uz pretendentu.

4. Noteikumu 42.punktā un 49.1.apakšpunktā konkursa komisijai ir noteiktas tiesības izslēgt pretendentu vai konkursa dalībnieku no dalības konkursā, ja pretendents vai konkursa dalībnieks ir iesniedzis nepilnīgu vai neprecīzu informāciju, kā arī, ja tarifu veidojošās izmaksas nav ekonomiski pamatotas. Savukārt Noteikumu 40. un 41.punktā ir noteiktas konkursa komisijas tiesības pieprasīt no pretendenta/konkursa dalībnieka papildu informāciju par atbilstību Noteikumiem, kā arī informāciju par piedāvājuma izmaksu un tarifu veidošanas mehānismu.

Šādas pretrunīgas prasības var radīt nevienlīdzīgu un diskriminējošu attieksmi pret dažādiem konkursa dalībniekiem, vērtējot to piedāvājumus, jo komisijai nav noteikti kritēriji, kādos gadījumos var pieprasīt papildu informāciju, un kādos - automātiski izslēgt pretendentu/konkursa dalībnieku no dalības konkursā.

Ievērojot minēto, lūdzam precizēt Noteikumu 49.1.apakšpunktā noteiktās konkursa komisijas rīcības kritērijus, papildinot ar nosacījumu “ja konkursa dalībnieks nav iesniedzis konkursa komisijai šo noteikumu 40.-41.punktā noteiktajā kārtībā pieprasīto papildu informāciju, vai papildus iesniegtā informācija ir neprecīza un nepilnīga”.

Attiecīgi lūdzam papildināt arī Noteikumu 42.punktu aiz vārdiem “pieprasīto papildu informāciju” ar vārdiem “vai 40.-41.punktā noteiktajā kārtībā iesniegtā papildu informācija joprojām ir neprecīza un nepilnīga, bet”.

5. Lēmuma projekta secinājumu daļas 3.punkts ietver norādi, ka UPP kvalitātes prasībām jāatbilst lietotāju vajadzībām.

Tā kā abonētā prese ir UPP sastāvdaļa, 3.punkts būtu attiecināms arī uz abonēto presi. Taču šīs daļas 4.punktā ir secināms, ka, Regulatora ieskatā, ir samērīgi un lietderīgi UPP sniedzējam un personām, no kurām UPP sniedzējs saņem abonētos preses izdevumus piegādei adresātiem, vienoties savstarpējā līgumā par abonētās preses piegādes kvalitātes prasībām. Vēršam uzmanību, ka preses izdevēji nav UPP lietotāji, attiecīgi šajā gadījumā tiek ievērotas nevis lietotāju vajadzības, bet preses izdevēju vajadzības. Turklāt, Pasta likuma 27.¹ panta pirmā daļa nosaka, ka UPP saistībās nosaka Regulators, un šī norma neparedz deleģējumu, ka saistības ar kvalitātes prasībām varētu noteikt arī pats UPP sniedzējs (t.i. savstarpējā līgumā vienojoties ar preses izdevējiem).

Ievērojot minēto regulējumu, lūdzam UPP saistībās paredzēt kvalitātes prasības attiecībā uz abonētās preses izdevumu piegādi, nepieciešamības gadījumā iekļaujot arī norādi, ka papildu prasības ir iespējams noteikt preses izdevēju un UPP sniedzēja savstarpēji noslēgtajos līgumos.

6. Lēmuma projekta lemjošās daļas 4.1.apakšpunkts paredz, ka pasta sūtījumu, tajā skaitā abonētās preses izdevumu, piegādā vismaz vienu reizi dienā un vismaz piecas darba dienas nedēļā, ja tās saskaņā ar normatīvajiem aktiem nav noteiktas par svētku dienām.

Vēršam uzmanību, ka minētais attiecībā uz abonēto preses izdevumu piegādi, pirmkārt, ir pretrunā ar Lēmuma projekta secinājumu daļas 4.punkta redakciju, kas paredz, ka UPP sniedzējs var vienoties savstarpējā līgumā par abonētās preses piegādes kvalitātes prasībām. Otrkārt, saskaņā ar likuma "Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem" 2.pantu "prese un citi masu informācijas līdzekļi (turpmāk tekstā — masu informācijas līdzekļi) ir avīzes, žurnāli, biļeteni un citi periodiskie izdevumi (iznāk ne retāk kā reizi trīs mēnešos, vienreizējā tirāža pārsniedz 100 eksemplārus). Līdz ar to ir secināms, ka šis likums par preses izdevumiem atzīst arī tādas avīzes un žurnālus, kas netiek izdoti katru dienu, bet, piemēram reizi divās/trīs dienās, reizi mēnesī/trīs mēnešos. Tādējādi gadījumos, ja vienam adresātam jāpiegādā tikai žurnāls, kas tiek izdots reizi mēnesī, piegādes datumam nav līdzvērtīgas nozīmes, kā avīzes piegādei, kura jāpiegādā tajā pašā dienā, kad tā tiek izdota.

Ievērojot minēto, lūdzam izvērtēt iespēju precizēt Lēmuma projekta lemjošās daļas 4.1.apakšpunktu, lai papildinātu to ar elastīgiem nosacījumiem UPP sniegšanai ekonomiski izdevīgākā veidā.

7. Saskaņā ar Lēmuma projekta lemjošās daļas 4.2.apakšpunktu pasta pakalpojumu sniegšanas vietas ir atvērtas vai darbojas vismaz vienu stundu dienā piecas darba dienas nedēļā, ja tās saskaņā ar normatīvajiem aktiem nav noteiktas par svētku dienām. Vienlaicīgi lemjošās daļas 4.7.3.apakšpunktā noteikts, ka pakalpojuma sniedzējs pārsūta ierakstītas vai apdrošinātas vēstuļu korespondences sūtījumu no nosūtīšanas pasta pakalpojumu sniegšanas vietas līdz izsniegšanas pasta pakalpojumu sniegšanas vietai vienas darba dienas laikā.

Vēršam uzmanību, ka, samazinot dienu skaitu, kad ierakstītas vai apdrošinātas vēstuļu korespondences sūtījumus jāpārsūta līdz izsniegšanas pasta pakalpojumu sniegšanas vietai, iespējams, tiek radīts pretrunīgs un fiziski neizpildāms pienākums apstākļos, kad šie pasta sūtījumi tiek pārsūtīti no vienas pasta pakalpojumu sniegšanas vietas, kas strādā tikai vienu stundu pēcpusdienā, uz citu pasta pakalpojumu sniegšanas vietu, kas strādā tikai vienu stundu rīta pusē. Salīdzinājumam norādām, ka Regulatora padomes 2019.gada 13.maija lēmumā Nr.90 "Par konkursa izsludināšanu universālā pasta pakalpojuma sniedzēja noteikšanai" 4.7.4.apakšpunktā šis termiņš bija noteikts divas dienas.

Ievērojot minēto, lūdzam izvērtēt iespēju precizēt Lēmuma projekta lemjošās daļas 4.2.apakšpunktu, saglabājot termiņu divas dienas. Lai nodrošinātu pasta sūtījumu pārsūtīšanu uz pasta pakalpojumu sniegšanas vietu, kas nākamajā dienā strādā tikai vienu stundu rīta pusē, būtu precizējams, no kura brīža un kādos gadījumos sākas noteiktais termiņš.

8. Saskaņā ar Lēmuma projekta lemjošās daļas 4.5.apakšpunktu vēstuļu kastīti tukšo vismaz vienu reizi dienā un vismaz piecas darba dienas nedēļā.

Ievērojot, ka saskaņā ar Pasta direktīvas² 3.panta 3.punktu Regulators, ja pastāv apstākļi, ko atzīst par izņēmumu, var atkāpties no šajā punktā minētām kvalitātes prasībām, lūdzam izvērtēt iespēju atsevišķos gadījumos kā izņēmumu noteikt citu vēstuļu kastīšu tukšošanas biežumu, ja UPP sniedzējs pierāda, ka atsevišķās administratīvajās teritorijās ar lielu iedzīvotāju izkļiedētību, mazu apdzīvotamības blīvumu un zemu pieprasījumu pēc pasta pakalpojumiem ekonomiski izdevīgāk un efektīvāk būtu vēstuļu kastītes tukšot retāk. Vienlaicīgi, kā alternatīvu iespēju, var noteikt prasību, ka šajos gadījumos pakalpojuma lietotājs var lūgt UPP sniedzēju bez papildu maksas savākt pasta sūtījumu sūtītāja atrašanās vietā. Ja vēstuļu kastīšu tukšošanas biežums bez izņēmumiem tiks saglabāts esošajā līmenī, var tikt radīti riski, ka UPP saistības var radīt pārmērīgu administratīvo un finansiālo slogu, un UPP sniedzējs nevarēs nodrošināt UPP saistībās ietvertu prasību sniegt UPP ekonomiski izdevīgākajā veidā ilgstoši pastāvošajā situācijā ar ļoti zemu pieprasījumu pēc pasta pakalpojumiem.

9. Papildus iepriekš minētajam Satiksmes ministrija atkārtoti (sk. Satiksmes ministrijas 2019.gada 28.februāra vēstuli Nr.10-03/661) vērš uzmanību, ka normatīvajos aktos nav noteikta pārejas kārtība, ja par konkursa uzvarētāju tiks noteikts cits pasta komersants, nevis tas, kas šobrīd pilda UPP saistības. Noteikumos un Lēmuma projektā ir nepietiekami noteikti uzdevumi pretendētam/konkursa uzvarētājam:

- nav noteikta rīcība gadījumos, kad pasta sūtījumu nosūtīšanai tiks izmantotas iepriekšējā UPP sniedzēja izdotas Latvijas Republikas pasta apmaksas zīmes;
- nav noteikta prasība pretendētam sniegt aprakstu, kā tiks nodrošināta sadarbība ar citu valstu izraudzītajiem pasta operatoriem;
- nav skaidri formulēta prasība, kā tiek nodrošināts Pasta likuma 6.panta otrās daļas 4.punkts, kas noteic, ka Regulators nosaka to pasta komersantu, kurš sniegs pasta pakalpojumus Latvijas Republikas teritorijā, pildot visas no Pasaules Pasta savienības dokumentiem izrietošās saistības, un kurš atbilstoši minētajām saistībām pasta darbības jautājumos pārstāvēs Latvijas Republiku attiecībā ar citu valstu izraudzītajiem pasta operatoriem (turpmāk — izraudzītais pasta operators).

Ievērojot minēto, lūdzam izvērtēt iespēju papildināt Grozījumu 1.2.apakšpunktu attiecībā uz Noteikumu 11.7.apakšpunkta papildināšanu ar informācijas aprakstu, kā plānots no 2022.gada 1.janvāra nodrošināt pasta sūtījumu apmaiņas uzsākšanu ar citu valstu izraudzītajiem pasta operatoriem, tostarp, kā plānots pārņemt iepriekšējā UPP sniedzēja izdotas un apgrozībā laistās, bet neizmantotās Latvijas Republikā derīgās pasta apmaksas zīmes.

Valsts sekretāre

I.Stepanova

Pakule 67028115
inese.pakule@sam.gov.lv

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

² Eiropas Parlamenta un Padomes 1997.gada 15.decembra direktīva 97/67/EK par kopīgiem noteikumiem Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus attīstībai un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 20.februāra direktīva 2008/6/EK, ar ko Direktīvu 97/67/EK groza attiecībā uz Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus pilnīgu izveidi